

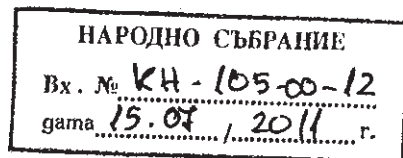
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
1040-София, ул. "15 ноември" № 1 ☎ 987-77-83 9862464 факс 981-66-29 www.bas.bg

Научен секретар

80-00-85 / 14 07 2011

До:

До: Огнян Стоичков

Председател на Комисия по образование, науката
и въпросите на децата, младежта и спорта

Относно: Проекта за Национална стратегия за научните изследвания 2020 г.

Уважаеми г-н Стоичков,

Сред приоритетите на държавата в проекта за Национална стратегия за научните изследвания 2020 г. липсват социално-икономическите изследвания на човека и обществото в България. Освен че е в разрез с изследователската политика на Европейския съюз, това ще доведе до необратими негативни последици за българското общество. Във връзка с това възникват следните въпроси:

1. Кои социално-икономически научни изследвания да се финансират от държавата?

Социално-икономическите изследвания са предпоставка за обоснована държавна политика и съвременно висше образование. Те обаче неоснователно са пренебрегнати в проекта за Национална стратегия за научните изследвания 2020 г., внесена за приемане от Правителството в Парламента.

Държавата следва да има приоритети за бюджетно финансиране на научните изследвания най-вече свързани с развитието на човека и обществото. Сред тях са важни въпроси като как да се преодолее икономическата и демографската криза, престъпността и кризата в ценностите, какво да се направи за развитие на личностния потенциал чрез учене през целия живот, как да се подобри качеството на живот? Какви са националната идентичност и ценностните системи в българското общество, как те се влияят от цивилизационните трансформации и културната уникалност на нацията, морала, религията? Как се създават и използват новите знания в страната? Кой са пътищата за пълноценна социално-икономическа интеграция на България в Европейския съюз и утвърждаване на правните принципи, норми и култура на поведение в съвременното българско общество? Кой са възможните варианти за политики за икономическия и социален просперитет на българското общество?

2. Какви са приложенията на социално-икономическите изследвания на човека и обществото в БАН с национална и обществена значимост?

Сред приложните дейности на четирите института от направление Човек и Общество за 2010 г. са както следва:

ИНСТИТУТ ЗА ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ. Осъществена е експертна и консултантска дейност за обосноваване на варианти за политики за

икономическото и социалното развитие на българското общество. Във връзка с това са разработени 12 проекта по заявка на национални институции по следните проблеми: политика на доходите (МТСП); проблеми в осигурителното законодателство (Икономически и социален съвет); кредитен потенциал и субсидии за общините (МФ); такси за общините (НСОРБ); регионална система за управление на битови отпадъци в Кочериново и в Перник (МОСВ); подобряване на материалите за еко образование (НСОРБ). Подготвени са експертни оценки и препоръки по следните проблеми: делегирани бюджети в образованието (МОМН); икономически анализ на водоползването (МОСВ); макроикономически последствия от закриването на възгледобивните предприятия (Български енергиен форум); парична динамика и икономическа ефективност (БСК); подобряване и квалификация на заетостта в управлението в публичния сектор (МЗХ и Камара на вътрешните одитори в Р България); трудов пазар (Президент на Р България). Сътрудници на института са участвали в органи за управление към държавни институции: Национален консултативен съвет към МЗХ, Управителен съвет на сдружение "Глобално партньорство по водите – България", Управителен съвет на Българска банка за развитие, НАОА.

ИНСТИТУТ ЗА ДЪРЖАВАТА И ПРАВОТО. Традиционна за института е експертната дейност в полза на органите на *законодателната, изпълнителната и съдебната власт*. През 2010 г. са предоставени становища във връзка с приемането на тълкувателни решения от ВКС, по проблемите на обратното приемане (Дирекция «Миграция», МВР), социалните измерения на Лисабонския договор (ИСС), прилагането на чл. 83а ЗАНН (Министерство на правосъдието), Стратегията за национална сигурност на Република България (Съвета по сигурността при МС) писмено становище и консултации при изготвянето на „ILO, The Global Jobs Pact, Country Scan Bulgaria”(МТСП), становища по тълкуването и прилагането на различни нормативни актове (Консултативния съвет за методическо ръководство и конституционност на законите към ВКП). Учени от института са били членове на експертни и консултативни съвети и работни групи към: МВР, МВнР, Министерство на правосъдието, Консултативния съвет за методическо ръководство и конституционност на законите към ВКП.

ИНСТИТУТ ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ОБЩЕСТВАТА И ЗНАНИЕТО Изследват се националната идентичност и ценностните системи в българското общество като се отчитат цивилизационните трансформации и културната уникалност на нацията, морала, религията. Във връзка с това сътрудници от Института са привлечени като членове на работни групи, експерти и консултанти на държавни и публично-административни органи като: Национален съвет по равнопоставеност на половете, Работна група към Агенцията за българите в чужбина, Консултативен съвет по социално включване към Министерски съвет, Междуведомствена комисия към МТСП по демографските въпроси, Консултативна група по минимални доходи, линия на бедност и обвързване с други видове доходи към МТСП, Работна група по развитие на социалната икономика към МТСП, Междуведомствена работна група за разработване на система за проучване и прогнозиране на потребностите от работна сила с определена квалификация към МТСП, НАОА, Консултативен съвет по въпросите на съобщенията, Постоянна експертна група към Националната комисия за борба с трафика на хора. За МТСП е представена обобщена информация за резултатите от изследвания върху проблемите на етническите отношения, социалните дистанции, образите на другия, етническите конфликти, социалния пол, дискриминацията и равните възможности, активното стареене, изравняването между условията на живот в градовете и селата. Учени от ИИОЗ участват в разработването на проекти на

Министерство на образованието, науката и младежта, подпомагащи националните политики в областта на висшето образование, в изготвянето на рейтингова система за висшите училища в Република България. Участие на учени в разработването на Национална стратегия за развитие на творческите индустрии /заедно с Министерство на външните работи/, на Национална стратегия за борба с прането на мръсни пари и в Група за развитие на информационните технологии и електронното управление към Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС). Учени от ИИОЗ изготвиха за нуждите на Президентството аналитичен доклад „Национални стратегически документи, създадени през периода 2005-2010 г. за целите на управлението на Република България”, участваха в Програмата на МТСП по провеждането на Европейската година за борба с бедността, в разработването на становище по определяне линията на бедността /за МТСП/, по финансовата и икономическа криза /за Икономическия и социален съвет/.

ИНСТИТУТ ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО И ЧОВЕКА.

Институтът участва активно в изработването на държавни политики, насочени към преодоляване на демографската криза, на третата възраст, развитието на личностния потенциал чрез учене през целия живот, стареенето, преброяването на населението и др. Във връзка с това през 2010 г. бяха представени експертно становище относно: инструментариума на Преброяването на населението в Република България през 2011 г. – за НСИ; становище „Социално-демографски аспекти на политиките и мерките за следкризисен подем на България към 2020 г.” - за президента на Р. България, публикувано на сайта на президентството; експертно становище относно проект за „Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество 2010-2020 г.” - за НССЕДВ при МС, експертно мнение по проблемите на т. нар. „ромска раждаемост”, представено на министър председателя на Р. България и председателя на Център за етнически и демографски въпроси към МС на Р. България (март, 2010 г.), доклад пред Министерство на здравеопазването и УНИЦЕФ - за родителските практики за отглеждане на деца от раждането до 5 години, Експертен доклад „Придобиване на умения и постигане на обществена активност за потенциална местна инициативна група (на територията на 3 общини в България)» по Програма за развитие на селските райони. Европейски земеделски фонд и др.

Направеният преглед показва, че в страната и в частност в БАН, се провеждат социално-икономически изследвания на човека и обществото, които са от практическа значимост за българското общество и държава.

Предложение:

Във връзка с горното предлагам да вземете отношение за преодоляване на пропуската в приоритетите за научни изследвания в Стратегията и приете решение за допълнение към съществуващ приоритет, с което да стане:

Културно-историческо наследство. Социално-икономическо развитие на българското общество.

Оставам на Ваше разположение за допълнителна аргументация.

С уважение,

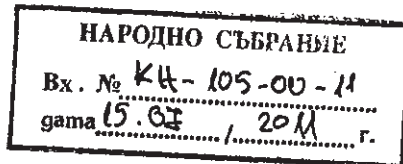
Проф. дин Росица Чобанова
Научен секретар
Направление „Човек и Общество”
Българска академия на науките

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ - МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ И АКРЕДИТАЦИЯ

Вписана в Европейския регистър по осигуряване на качеството на висшето образование – EQAR
 Пълноправен член на Европейската асоциация за осигуряване на качеството на висшето образование – ENQA
 1113 София, бул. "Цариградско шосе" 125, бл. 5, тел. 80 77 811, счетоводство 80778 (33 или 32) факс 971-20-68

Изм. № 980 /15.07.2011 г.

ДО
 Г-Н ОГНЯН СТОИЧКОВ – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
 КОМИСИЯТА ПО ОБРАЗОВАНИЕТО,
 НАУКАТА И ВЪПРОСИТЕ НА ДЕЦАТА,
 МЛАДЕЖТА И СПОРТА
 КЪМ НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА
 РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

УВАЖАЕМИ Г-Н СТОИЧКОВ,

На заседанието си от 14 юли 2011 г. Акредитационният съвет на Националната агенция за оценяване и акредитация (Протокол № 23) обсъди диспозицията в Агенцията с Ваше писмо от 2 юли 2011 г. Проект на Национална стратегия за развитие на научните изследвания, внесен в Народното събрание от Министерския съвет.

След обстоен дебат върху структурата и съдържанието на документа, Акредитационният съвет единодушно одобри следното становище по Проекта:

1. Проектът за Национална стратегия за развитие на научните изследвания има потенциал да се превърне в конструктивна основа на политиките на държавата в областта на науката до 2020 година.

2. Акредитационният съвет одобрява заложените в Проекта принцип на *външно оценяване на научните постижения*. Във връзка с това трябва да се подчертае, че Европейската асоциация за осигуряване на качество във висшето образование (ENQA), която оцени високо дейността на Националната агенция за оценяване и акредитация, е дала изрична препоръка да се осигурят всички условия за независимост на нейната дейност, за да функционира тя в духа на Европейския съюз като гарант на качеството и коректив във всички случаи, когато интересите на държавата го налагат. Откритостта е предпоставка експертните оценки на НАОА по отношение качеството на научната дейност в акредитираните образователни и научни структури да се отчитат с висока степен на тежест в хода на бъдещите външни експертизи на научните структури и продукти. Полезният опит на НАОА в разработване и прилагане на оценъчни системи с отчетливи показатели и измерими критерии би могъл да се използва по-широко при реализиране на предвидената в т. 5 от Акцентите на Националната стратегия перспектива за "съизмеряване качеството на научната дейност със световните и европейските стандарти".

3. Акредитационният съвет констатира, че при описание на институционалната среда, в която се развива и ще се развива науката в страната, не е спомената *Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА)*.

Настояваме този съществен пропуск да бъде отстранен, като в съответните текстове се открие мястото на Агенцията като специализиран държавен орган за оценяване, акредитация и контрол на качеството на присъщите на висшите училища и научните организации образователни, научноизследователски и/или художественотворчески дейности (чл. 6 и чл. 11 от ЗВО).

4. Акредитационният съвет смята, че политиките в областта на науката биха били по-ефективни, а резултатите им по-ясно регистрируеми, при пълна реализация на проекта за създаване на Регистър на учените в Република България. НАОА има технически и информационен потенциал да поддържа този Регистър и да осигурява достъп до определени сегменти от него по условия, съответстващи на действащото законодателство. Във връзка с това предлагаме в Проекта да бъде включен текст, в който да са разписани основни параметри на Регистъра, срокове за генериране на информацията в него и отговорности по поддържането му.

Убедени сме, че настоящите предложения на Акредитационния съвет се вписват в концепцията на Националната стратегия за развитие на научните изследвания и във връзка с това очакваме те да бъдат включени в окончателната редакция на текста, който ще бъде утвърден от Народното събрание.

С УВАЖЕНИЕ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАОА/

IEB

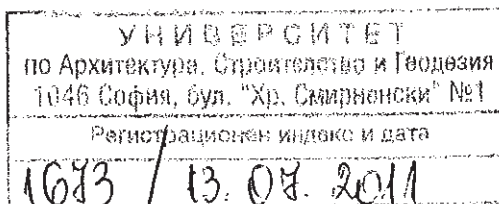
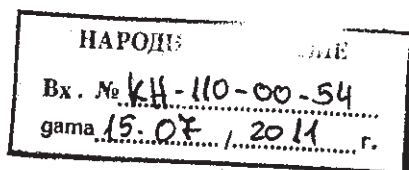
УНИВЕРСИТЕТ ПО АРХИТЕКТУРА, СТРОИТЕЛСТВО И ГЕОДЕЗИЯ

бул. "Хр. Смирненски" №1, София 1046, Р. България

тел.: (02) 963-52-45, факс: (02)865 68 63

e-mail: aceadm@uacg.bg; http://www.uacg.bg

ДО
Г-Н ОГНЯН СТОИЧКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
КОМИСИЯ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО, НАУКАТА И ВЪПРОСИТЕ НА ДЕЦАТА И
МЛАДЕЖТА
41^{во} НАРОДНО СЪБРАНИЕ
СОФИЯ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СТОИЧКОВ,

В отговор на Ваше писмо КН-153-09-76 от 01.07.2011 г. искам да изразя подкрепата на Академичното ръководство на Университета по архитектура, строителство и геодезия – София за представения проект за Национална стратегия за развитие на научните изследвания 2020. Ние споделяме вижданията на правителството на РБългария, че образованието, научните изследвания, технологичното развитие и иновациите са основата за постигане на устойчив икономически растеж.

Националната стратегия за развитие на научните изследвания притежава уникален шанс да се превърне в консесусен документ на българските политици, който да гарантира в обозрими срокове темпово развитие на нашата икономика. Държавата трябва да се превърне в гарант за концентрация на публични ресурси и инвестиции в научните организации, като ясно и категорично установи своите реални и конкретни приоритети, както и срокове за тяхното реализиране. Тези приоритети трябва да бъдат насочени към решаване на значими за обществото и икономиката проблеми, които в изключително кратки срокове да излязат от

стратегическата рамка и да се поставят в детайлна конкретика пред българските учени.

Националната стратегия трябва да създаде предпоставки за разширяване на иновационната политика, конкретната инициатива и целевата подготовка на малките и средни предприятия, които все още не са готови да представят своите конкретни искания пред българското образование и наука. Правилно се поставя въпроса са допълнителни стимули на тези предприятия за инвестиране в научните изследвания и иновации.

Чрез националната стратегия е необходимо младите хора отново да се приобщят към инженерните професии и академичната кариера. Университетите, подготвящи инженерни кадри, трябва да обновят научната си инфраструктура с цел да отговорят на съвременните предизвикателства.

Изразяваме нашата готовност да участваме активно в разработване на законовата и нормативна база за практическото реализиране на предложената Национална стратегия за развитие на научни изследвания 2020.

С УВАЖЕНИЕ,

**ДОЦ. Д-Р ИНЖ. Д.
РЕКТОР НА УАСИ**

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № КН-110-00-51
дата 13. 07 / 2011 г.

ДО
Г-Н ОГНЯН СТОИЧКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО,
НАУКАТА И ВЪПРОСИТЕ НА
ДЕЛОВОСТЕЛСТВОТО И СПОРТА
КЪМ ПЕТИДЕСЕТ И ПЪРВО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПОДЛН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Ръководител на Комисията по образованието, науката и въпросите на деловостелството и спорта на Медицински университет - София в отговор на Ваше писмо изх.№ КН-155-09-70/07.07.2011 г. и на Вашето внимание следната промяна относно приоритетни направления на Стратегията за развитие на науката в България:

Предложението на Медицински университет е текстът на приоритетно направление:

"2. Здравеопазване, развитие на биотехнологиите и екологично чисти храни."

както е цитирано в текста на Приложение 1 на Стратегията, стр.69.:
"...• здравеопазване, медицина и развитие на биотехнологиите."

С УВАЖЕНИЕ,

ПРОФ.Д-Р ВАНЬО
РЕКТОР НА МУ-С

УНИВЕРСИТЕТ ПО БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕ
И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ - СОФИЯ
Из. № 513 / 11.07.11г.

ДО
Г-Н ОГНЯН СТОИЧКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА КОМИСИЯ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО,
НАУКАТА И ВЪПРОСИТЕ НА ДЕЦАТА,
МЛАДЕЖКА И СПОРТА
41 -ВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № КН-110-00-48
дата 12.07.2011

НАРОДНО СЪБРАНИЕ на РБ
ВХ № ПГ-110-00-21
ПОЛУЧЕНО НА 11.07.2011 г.
КОД ЗА ДОСТЪП

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО

ПРОЕКТ за Национална стратегия за развитие на научните изследвания 2020

Създаването на националната стратегия за научните изследвания в Република България е пряка отговорност на правителството. Отговорността на необходимостта от синхронизиране на националните стратегии и приоритети с тези на ЕС, например - Стратегията Европа 2020. Документът съдържа обстоен анализ на състоянието в областта на научните изследвания, иновациите и технологиите както в България, така и в Европа и отбелязва факта за сериозното изоставане на България.

Целите на Стратегията са формулирани ясно и структурирано. Изтъква се необходимостта от осигуряване на по-високо качество на научните изследванията и иновациите и увеличаване на участието на бизнеса във финансирането на научни и иновативни разработки.

Стратегията предлага една подходяща рамка за разработване и/или синхронизиране на други подобни стратегии на правителствено, регионално и организационна равнище. Стратегията отразява и виждането, че „научните изследвания, технологичното развитие и иновациите са двигател на икономиката, базирана на знания“.

Въпреки общият си характер, Стратегията предлага и подходяща рамка за реализация на заложените приоритети (приоритети, инструменти, оценка на изпълнението), както и редица измерими индикатори за успех.

Извеждането на областта на Културно-историческото наследство като национален приоритет е от изключителна важност – в тази област България има конкурентно предимство.

Считаме, че е необходимо е приоритетно развитие на ИКТ сектора, който да има необходимия капацитет за разработка на иновативни продукти и услуги във всички останали области.

Предложения към проекта за Национална стратегия за развитие на научните изследвания 2020:

- Да се катализира национална реформа в областта на образованието, науката и иновациите, основана на ефективното използване на съвременни технологии и инфраструктура, като се търсят ефективни механизми за връзка бизнес висше образование.
- Да се предвиди стимулиране на хуманитарните и социалните науки, като се отчита една от целите на стратегията да съдейства за постигане превръщането на българското общество в „общество на знанието”;
- Да се предвидят мерки за активно използване на Програмата и Плана за действие по Дунавската стратегия за финансиране на НИРД проекти;
- Да се предвидят конкретни действия за ефективно използване на Структурните фондове (2007-2013) за развитие на НИРД и научна инфраструктура.
- Инвестиране в широколентов интернет и електронна инфраструктура за образователна и научна дейност;

- Да се осигури приоритетна подкрепа за съвременната инфраструктура, обслужваща научната дейност и конкретни механизми за осигуряване на достъп до информационните платформи и бази данни.

Като обобщение предложеният документ е много добра основа, която може да се операционализира в една Програма за действие, която да съдържа конкретни дейности, срокове и финансиране.

**РЕКТ
ПРОФ.**

НЧЕВ

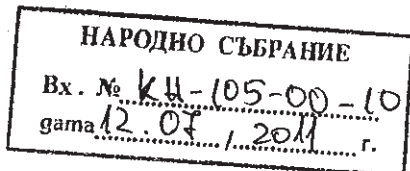
**ЗАМ. РЕКТОР ПО НИМД
ПРОФ. Д-Р ИРЕНА ПЕТИ**

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

02-00-6/1 07 2011

ДО
Г-Н ОГНЯН СТОИЧКОВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА КОМИСИЯТА ПО ОБРАЗОВАНИЕТО,
НАУКАТА И ВЪПРОСИТЕ НА ДЕЦАТА,
МЛАДЕЖТА И СПОРТА

На Ваш № КН-153-09-76/01.07.2011 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СТОИЧКОВ,

Приложено Ви изпращам становище на ОС на БАН, прието на заседанието му от 11 юли 2011 г. по проекта на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020, № 102-03-15, внесен от МС на 27.06.2011 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Съгласно текста.

ГЛАВЕН НАУЧЕН СЕКРЕТАР

Прод. д-р. Стефан Димитров

СТАНОВИЩЕ

на Общото Събрание на Българската академия на науките
относно внесената в Народното събрание
"Национална стратегия за научни изследвания в Република България 2020"
(отговор на ваше писмо от 01.07.2011 год.)

Българската академия на науките не може да одобри в настоящия вид постъпилите в Парламента проект на Национална стратегия за научни изследвания 2020 в Република България. Настоящата стратегия е изготвена от неизвестен екип, очевидно без компетентност в научните изследвания, в противоречие с приетата през 2010 г. от Правителството методология за разработка на национални стратегически документи. Резултатът ще бъде ликвидация на малкото останали качествени лаборатории и учени в страната и повсеместна уравниловка.

В Националната стратегия за научни изследвания наред с анализа, формулирането на цели, задачи и приоритети, набелязването на мерки за постигането им, както и индикатори за тяхното наблюдение, трябва ясно да се очертаят и развият взаимовръзките и взаимозависимостите на четири основни фактора, необходими за успешното прилагане и постигане на целите на стратегията:

- финансовите ресурси – национални и международни;
- човешките ресурси – учените и специалистите в публичния и частния сектор;
- времевите параметри, в контекста на националните и международните приоритети;
- административният капацитет, необходим за организационно обезпечаване на изпълнението на Стратегията, както в държавните институции, в научните организации и университети, така и в индустрията.

Текстът на Стратегията съдържа редица неправилни постановки и фактологични грешки, поставящи под съмнение цялостната логика на документа:

1. На страници 47-48 е казано: *"Тъй като финансирането на фундаментални изследвания е директна инвестиция във световната икономика, то публичното финансиране на такъв тип дейност в България е обосновано единствено и само с цел поддържане на образователния потенциал във висшите ни училища"*. Това показва пълно неразбиране на ролята на фундаменталните изследвания и тяхната неразривна връзка с приложните изследвания, на които се акцентира в Стратегията.

Всички нови приложни задачи пораждаат научни въпроси от фундаментален характер, за чието решаване компетентност на равнище „образователен потенциал“ е крайно недостатъчна. Развитието на фундаменталната наука само на програмно-конкурсен принцип, без наличието на необходимия минимум от институционално финансиране ще бъде изключително неефективно, поради разрушаването на изградения научен капацитет.

Изискването *"Делът на разходите за фундаментални изследвания няма да надвишава 15% от общите разходи за наука"* следва да се преформулира в еквивалентното (съгласно заложеното съотношение 1:2 на публичните към частните средства за наука и очакваната насоченост на последните): *"Прогнозният дял на разходите за фундаментални изследвания ще бъде 40% от публичните разходи за наука"*. Особено в началния период на изпълнение на Стратегията, ограничението *"15% от общите разходи"* ще доведе до практическото унищожаване на потенциала за извършване на фундаментална научна дейност в България. Освен това, след като стремежът е две трети от парите за НИРД да се осигуряват от частния бизнес, не е ясно на какво основание държавата определя процента от общите разходи!

2. В документа се декларира, че *"В международен план Националната стратегия отразява стремежа на България за повишаване на инвестициите в науката и"*

технологичното развитие до 3 % от БВП на ЕС съгласно целите на „Европа 2020“ (стр.4). На стр. 12 обаче е посочено, че “В Националната програма за реформи на Република България (2010-2013 г.) е определена национална цел за инвестиции в НИРД в размер на 1,5% от БВП до 2020 г.”. Това е пряко противоречие. Ограничаването на размера на инвестициите в НИРД наполовина от европейските стандарти няма да позволи да се преодолее изоставането на България спрямо средните показатели на Европейския съюз и ще доведе до още по-голяма дистанция с останалите страни.

3. В плана за действие за изпълнение на национална стратегия за научни изследвания 2011-2013 г. има многобройни съществени несъответствия. Например: в приоритетните области на Фонд „Научни изследвания“ към МОМН до 2013 г. са предвидени само 12 млн. лв., въпреки че програмният принцип е обявен за основен модел на финансиране за тематичните научни програми. А тези програми освен това имат за цел реализиране на приоритетите на Стратегията. Самите времеви параметри на Плана за действие – две години, не са адекватни на европейските принципи на стратегическо планиране.

4. В така представената Стратегия липсва визия за решително подобряване на работата на двата основни национални инструмента за провеждане на научна политика – Фонд „Научни изследвания“ и Националният иновационен фонд. Правилната насока на нужните промени е да се разграничат, а не да се уеднаквят ролите на двата фонда. Конкурсните средства следва да бъдат предоставени изцяло на фондовете, като се повиши съществено изграденият им научен капацитет и се въведат ясни правила и контрол върху работата им. Намираме, че разпределянето на конкурсни средства от МОМН или МИЕТ не би могло да е ефективно поради липса на капацитет и дублиране на дейността на фондовете.

5. Незначително е предвиденото финансиране за развитие на научната инфраструктура до 2013 г. – 1,4 млн. лв. в България и 0.5 млн. лв. за участие в европейските инфраструктури, въпреки че в текста многократно е отбелязана важноста на инфраструктурата за провеждане на успешни научни изследвания. В същото време несъразмерно голямо финансиране от 335 млн. лв. е предвидено за стимулиране на частния сектор за участие в научната дейност без да са изградени механизми за контрол на ефективността на инвестициите.

6. Формулировката на някои от приоритетите не е достатъчно фокусирана, а важни липсват, например: Културно-историческо наследство, човек и общество; Климатични промени; Биоразнообразие и околна среда.

7. Фундаментален недостатък е изграждането на национална стратегия единствено върху приоритетни направления, защото те са олицетворение на научната и технологичната конюнктура. Без системно и дългосрочно поддържане на всички национални научни ресурси не е възможно постигане на стратегически цели. Взимат се предвид само икономическите последици от науката, като не се отчита социалната ѝ роля.

Считаме, че готвият проект може да се приеме като Национална стратегия за научни изследвания единствено след като се преработи основно и след като се отстранят посочените по-горе най-съществени недостатъци и фактологични грешки. Тази преработка следва да се извърши от независима работна група при пълна прозрачност на състава ѝ, със задължителното участие в нея на водещи български учени.

Настоящото становище е прието на заседание на Общото събрание на БАН, проведено на 11.07.2011 г.

НАЦИОНАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО НА СТУДЕНТСКИТЕ СЪВЕТИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПРЕДСЕДАТЕЛ

НАЦИОНАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО
НА СТУДЕНТСКИТЕ СЪВЕТИ

Изх. №63 /11.07.2011 година

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № КН-130-00-16
дата 12.07, 2011 г.

ДО
ОГНЯН СТОИЧКОВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА КОМИСИЯТА ПО ОБРАЗОВАНИЕ,
НАУКА И ВЪПРОСИТЕ НА ДЕЦАТА,
МЛАДЕЖТА И СПОРТА
КЪМ НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОТНОСНО: Ваше писмо с Изх. № КН-153-09-76/01.07.2011 година

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СТОИЧКОВ,

Осъзнавайки необходимостта от мотивация за развитие на научно-изследователската дейност във Висшите училища, ние разгледахме обстойно предоставените от Вас документи и изразяваме подкрепата си за внесенния проект за Национална стратегия за развитие на научните изследвания 2020 с вносител Министерски съвет.

Подкрепяме политиката на правителството за стратегическо развитие на научната дейност във всички аспекти, намираща отражение в настоящата стратегия.

Според нашите виждания, подпомагането и развитието на българската наука е важен фактор, базиращ се на иновационните дейности и развитието на икономиката.

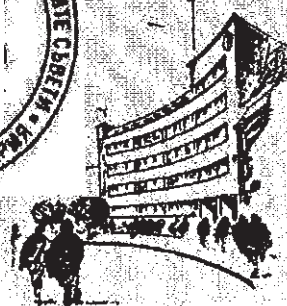
Развитието на научният потенциал и определянето на приоритетните научни области, както и създаването на предпоставки за устойчива връзка във формулировката образование – наука – бизнес, трябва да бъде основен акцент във формирането на национална образователна политика.

Нашите очаквания съвпадат с разглеждане на Националната стратегия и като организация, чиято мисия и цели са свързани с младеж, ще наблюдаваме от близо процеса

на реализацията на стратегията за
изследвания 2020
на студентската
стратегията.

11 Юли 2011 година

ПРЕДСЕДАТЕЛ

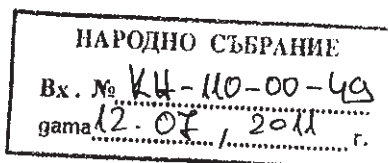
ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ

5300 Габрово; ул. „Х. Димитър“ 4
www.tugab.bg; rector@tugab.bg

Тел.: 066 801144
Факс: 066 801155

Изх. № 1552/11.07.11г.

ДО
ГОСПОДИН ОГНЯН СТОИЧКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОНВДМС
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СТОИЧКОВ,

Ръководството на Техническия университет – Габрово се запозна с проекта на *Национална стратегия за развитие на научните изследвания 2020*. Това е един много важен и очакван документ, определящ рамката за развитие на научноизследователската и иновационна дейност в страната до 2020 г.

От съществено значение е определянето на приоритетните области за развитие на научните изследвания и иновациите, които съответстват на интересите на страната и чрез правилно насочване на средствата към тях ще се осигури по-висока ефективност и устойчивост в развитието им. Програмният принцип на финансиране е много важен елемент на стратегията, който чрез конкуренцията на научните колективи ще доведе до внедряване на постигнатите резултати за развитие на общество на знанието. Предвидените мерки за развитие на научния потенциал и модернизиране на научноизследователските звена са друга положителна страна на стратегията, с която ще се създадат условия за повишаване на интереса към научните изследвания, за изграждане на нова генерация учени. От особено значение е изграждането на устойчива връзка *образование – наука – бизнес*, потвърждение на което представляват съществуващите и сега *добри практики*.

Положителна стъпка е повишаването на инвестициите в науката и технологичното развитие, но още по-високи резултати биха се получили, ако предложеният процент от брутният вътрешен продукт е не максималната му, а минималната стойност.

Ректор:
/д/

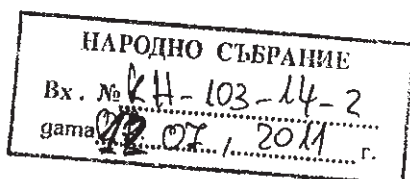

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ "ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА"
София 1000, бул. "Княз Ал. Дондуков" № 3

0104 - 11060

04.07.2011

ДО
Г-Н ОГНЯН СТОИЧКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО
ОБРАЗОВАНИЕТО, НАУКАТА И
ВЪПРОСИТЕ НА ДЕЦАТА, МЛАДЕЖТА
И СПОРТА
ПЛ. „АЛ. БАТЕНБЕРГ“ 1, ЕТ. 1, КАБ. 121
ГРАД СОФИЯ 1000
На Ваш № RH-153-09-69 от 24.06.2011 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СТОИЧКОВ,

По повод получените в ИА „ГИТ“ Ваши идентични запитвания вх. № 0104-10548/24.06.2011 г. и вх. № 0104-10688/28.06.2011 г., Ви уведомяваме следното:

Към момента според действащото трудово законодателство работникът или служителят, който работи по един основен трудов договор, може да сключи следните трудови договори за допълнителен труд:

1. Трудов договор за допълнителен труд при същия работодател – вътрешно съвместяване на две отделни длъжности по реда на чл. 110 от Кодекса на труда (КТ) - работникът или служителят може да сключи трудов договор с работодателя, при когото работи, за извършване на работа, която не е в кръга на неговите трудови задължения, извън установеното за него работно време.

2. Трудов договор за допълнителен труд при друг работодател – външно съвместителство на основание чл. 111 от КТ. Съгласно посочената разпоредба работникът или служителят може да сключва трудови договори и с други работодатели за извършване на работа извън установеното за него работно време по основното трудово правоотношение (външно съвместителство), освен ако не е уговорено друго в индивидуалния му трудов договор по основното му трудово правоотношение.

3. Трудов договор за работа през определени дни от месеца при изискванията на чл. 114 от КТ.

И трите възможни хипотези за работа по трудов договор за допълнителен труд задължително предпоставят съществуването на основно трудово правоотношение.

Легалното определение на "основно трудово правоотношение" е регламентирано от законодателя в § 1, т. 12 от ДР на КТ. Съгласно текста на тази разпоредба "основно трудово правоотношение" е всяко трудово правоотношение, което независимо от основанието, на което е възникнало, е съществувало преди сключването на трудовия договор за допълнителен труд.

Трябва да се отбележи, че продължителността на работното време по трудов договор за допълнителен труд е регламентирана в чл. 113 от КТ. Максималната продължителност на работното време по трудов договор за допълнителен труд заедно с продължителността на работното време по основното трудово правоотношение при

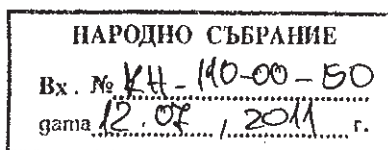

ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ”

5003 Велико Търново, ул. Теодосий Търновски № 2

Изх. №...../..... 20... г.

ДО
МИНИСТЪРА
НА ОБРАЗОВАНИЕТО,
МЛАДЕЖТА И НАУКАТА
бул. “ДОНДУКОВ” N 2^A

СОФИЯ

В отговор на Ваше писмо изх. № 9104-83/09.10.2009 г. и № 9104-1/04.01.2010 г.

УВАЖАЕМИ Г-Н МИНИСТЪР,

Относно определянето на процента за научна натовареност, приравнен към пълна работна заетост на преподавателите от ВТУ „Св.св.Кирил и Методий”, Ви уведомявам за следното становище на Академичната общност по поставения въпрос:

1. Изчисляването на научната натовареност на преподавателите в университета се базира на устойчивите данни за научно развитие и научни постижения на колектива на Университета и на моментната картина, свързана с отчитането на постигнатите научни резултати от предходната 2009 г.;

2. Показателите, които Академичната общност на ВТУ приема като основни в тази дейност, са:

- а/ публикации у нас и зад граница;
- б/ участие в научно-изследователски проекти у нас и зад граница;
- в/ разработване и защита на докторски дисертации за получаване на научните степени доктор по... и доктор на науките;
- г/ разработване на хабилитационни трудове;
- д/ участие в научни прояви с цел разпространение на постигнатите резултати от научната и проектната дейност – конференции, конгреси, семинари, кръгли маси и др. у нас и зад граница;
- е/ разработване на научни изследвания с практико-приложен характер;
- ж/ внедряване в учебната, производствената и социалната среда на научните открития.

3. Моментната картина на преподавателския състав в Университета е следната:

- професори - 59
- доценти - 221
- доктори на науките - 29
- доктори по... - 269
- асистенти – 312

Телефакс: 062/62-80-23
Тел. централа: 062/618 333

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА
ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО
ОТ IQS
DIN EN ISO 9001: 2008

Ректор: 062/62-01-89
<http://www.uni-vt.bg>
e-mail: mbox@uni-vt.bg

4. През 2009 г. нови научни степени и научни звания са получили 33 преподаватели, от които:

- професор - 4
- доцент - 7
- доктор на науките - 3
- доктор по... - 19

5. Посочените моментни показатели и устойчивото развитие на научно-изследователската дейност в предходния период дава основание на Академичната общност на ВТУ да определи процента на научна натовареност на преподавателите във висшето училище, приравнен към пълната работна заетост на 50 %. Годишната учебна заетост – 360 аудиторни часа, изисква сериозна работа и творческа ангажираност на преподавателския състав, за да се вмести в останалите 50%.

С уважение, (П)

Проф. д-р ПЛАМЕН ЛЕГКОСТУП
Ректор на Великотърновския университет

Изготвил: Проф. д-р Иван Стоянов
Началник Отдел НИХТИД

15.01.2010 г.

Телефакс: 062/62-80-23
Тел. централа: 062/618 333

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА
ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО
ОТ DQS
DIN EN ISO 9001: 2000

Ректор: 062/62-01-89
<http://www.uni-vt.bg>
e-mail: mbox@uni-vt.bg

МИННО-ГЕОЛОЖКИ УНИВЕРСИТЕТ
"СВ. ИВАН РИЛСКИ"

МИННО - ГЕОЛОЖКИ УНИВЕРСИТЕТ
"СВ. ИВАН РИЛСКИ"
РЕКТОРАТ

Иск. № 5810/403

София, 12. 7. 2011 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № КН-110-00-46

дата 12. 07. 2011 г.

ДО
Г-Н ОГНЯН СТОИЧКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ОБРАЗОВАНИЕТО, НАУКАТА
И ВЪПРОСИТЕ НА ДЕЦАТА,
МЛАДЕЖТА И СПОРТА ПРИ 41 НС

Проектът за "Национална стратегия за развитие на научните изследвания" съдържа основните и необходимите елементи на структурата и съдържанието за удовлетворяване на нематериалните потребности на обществото; за неговото устойчиво развитие и подобряване качествата на живот, съгласно с препоръките и политиките на ЕС. В този смисъл направените основни оценки и констатации, необходими за развитието на националната наука, са на база сравнителен анализ със страните членки на ЕС (ЕС 15 и ЕС 27). Те очертават необходимите промени в политиките на правителството за осигуряване на условията за кохерентност и хармонизация на българската и на европейската политика в областта на научните изследвания.

Поставените цели се нуждаят от добре обмислен план за действие с ясно посочване на мерките, сроковете и начините за оценяването им, с оглед постигане горните цели по структурни елементи както следва:

в областта на научната политика

- ясно дефиниране на националните традиции в предметните области;
- ясно дефиниране на дейността на държавата, даваща рамката от условия за осигуряване на държавната научна политика за създаване на необходимата среда. Отчита се изостаналост на българската наука, а липсва план от мероприятия за нейното преодоляване.

Известно е (по данни от 2009/10), че финансирането на научните изследвания в страните членки на ЕС е 1,8 % от БВП. Предлаганият проект предвижда достигането на 1,5% от БВП в Р.България за 2020 г. Това предопределя негативни резултати в темповете на развитие във всички направления като: научна инфраструктура, научно-изследователски

потенциал, триада "образование, наука и инвестиции", предприемачество, развитие на научни звена в малки и средни предприятия (преобладаващи за България).

Националната образователна система не бива да остава извън настоящата Стратегия, тъй като подготовката и осигуряването на материалното производство с висококвалифицирани кадри и научното обслужване се осъществява от университетите. Последното е наложително и по причина, че в сектора висше образование предстоят избори за нов 4-годишен мандат на управление.

Смяната на политическата парадигма от база ресурси към база знания, която е цел на ЕС минава през една етапност от либерализация през модернизация до превръщането на знанията в икономическа категория - процес нуждаещ се от съответната политика и осигурена среда за реализиране на отделните фази.

Липсват специализирани национални програми за осигуряване на политика насочена към учените – ниско заплащане, бавен ръст в кариерата, липса на свобода при избора на работно място, особено пред младите научни работници.

Надяваме се, че отчитането на направените препоръки ще бъде от полза както за работата на Комисията, така и за пълнотата на Стратегията, в крайна сметка за развитието на науката в държава

РЕКТОР НА МГУ

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
"Св. Кл. Охридски"
1504, София
бул. "Цар Освободител" № 15
тел: 93 08 200
факс: 946 02 55

SOFIA UNIVERSITY
"St. KLIMENT OHRIDSKI"
Sofia, Bulgaria
blvd. "Tzar Osvoboditel" 15
Tel. +359 2 846 71 38; +359 2 93 08 364
Fax: +359 2 946 02 55

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „Св. Кл. Охридски“ - Ректорат	
Изх. № 01-00-9/	11.07.2011

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. № 11-100-00-47	
дата 12.07.2011 г.	

ДО
Г-Н ОГНЯН СТОИЧКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ОБРАЗОВАНИЕТО, НАУКАТА
И ВЪПРОСИТЕ НА ДЕЦАТА,
МЛАДЕЖТА И СПОРТА КЪМ
41-ВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО
ПРОФ. СЕРГЕЙ ИГНАТОВ
МИНИСТЪР
НА ОБРАЗОВАНИЕТО,
МЛАДЕЖТА И НАУКАТА

Относно: Проект на Национална стратегия за развитие на научните изследвания

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Предложеният проект за Национална стратегия за развитие на научните изследвания 2020 г. е добре изготвен и съдържа правилно поставени задачи, адекватни мерки и разнообразни инструменти за тяхното реализиране. Повечето от предвидените в проекта мерки и инструменти ще окажат положителен ефект върху развитието на научните изследвания в България, а оттам и върху развитието на икономиката.

Радваме се, че някои от предложенията на СУ „Св. Климент Охридски“, направени при предварителното обсъждане на проекта за Национална стратегия, са приети. Все още обаче остават и важни нерешени проблеми.

1. Необходимост от съгласуване или обединяване с други стратегически документи

Както посочихме в предишното си становище и много пъти е изтъквано на различни форуми, една стратегия за развитие на научните изследвания следва да бъде обвързана в много голяма степен с държавната визия за развитие на икономиката и в частност с Иновационната стратегия на страната. Този проблем е ясен на авторите на проекта за Национална стратегия, които многократно отбелязват липсата на координация между Фонд „Научни изследвания” и Иновационния фонд и нуждата от сътрудничество между тях. Преди да се стигне до такова сътрудничество обаче, е необходимо обединяване на двете стратегии – за научните изследвания и за иновациите, в едно. Още по-добре би било, ако стратегическата визия за развитието на научните изследвания и иновациите стане част от стратегията за развитието на българската икономика, защото тези три теми са неделими една от друга.

2. Научни приоритети

Предложените научни приоритети са подходящи и преди всичко са ограничени до малък брой, което е важно, за да не загубят приоритетния си характер. Отразени са корекциите предложени от СУ „Св. Климент Охридски” относно включването на *Информационни и комуникационни технологии* и *Здраве* между приоритетите.

Не е възприето обаче предложението ни за определени фундаментални науки, свързани с важни приложни науки, да се отдели по-висок процент от публичните разходи за наука, като съответно общо за развитие на фундаменталните науки на програмно-конкурсен принцип да се отделят повече от 15% от публичните разходи за наука.

Всъщност в това отношение нещата дори са се влошили – в първоначалния проект за програмно финансиране на фундаменталните науки бяха определени средства „в размер на 15% от публичните разходи за наука”, докато в сегашния проект формулировката е „делът на разходите за фундаментални изследвания няма да надвишава 15% от общите разходи за наука”.

3. Въвеждане на модел на финансиране, стимулиращ конкуренцията

Мярка 1 на Задача 1 на проекта за Национална стратегия е *Въвеждане на модел на финансиране, стимулиращ конкуренцията, развитието и резултати за приложение в обществото и икономиката и увеличаване на средствата за научни изследвания и иновации.*

Мярката включва полезни инструменти, между които Инструмент 1.1 *Въвеждане на модел на финансиране, стимулиращ конкуренцията и развитието, който се базира на*

качеството на провежданите изследвания. Въвеждане на дългосрочни договори с университети и научни организации за ефективно разпределение на публичните средства.

Липсва обаче най-важният механизъм за стимулиране на конкуренцията, а именно финансово стимулиране на научните институции според количеството и качеството на научните резултати.

Няма съмнение, че предвижданото увеличение на дела на проектното финансиране ще е от полза за най-добрите институции, защото при проектното финансиране те ще получат повече средства. Това обаче не е достатъчно. Необходимо е ясно да се каже, че институционалното финансиране ще бъде разпределяно пропорционално на постигнатите научни резултати – брой статии в реферирани списания, импакт фактор, брой цитирания, брой внедрявания, брой патенти и т. н.

Сериозен аргумент в полза на това предложение е фактът, че става дума за безспорно измерими индикатори, които не оставят никакво съмнение в справедливостта на разпределението, което неизбежно става при всеки конкурс на проектен принцип. По-важно е обаче това, че така не само ще се осигури справедливо разпределение на институционалните средства за наука, а и ще се стимулират институциите като цяло да развият повече и по-добри изследвания. Това не може да се постигне единствено чрез проектно финансиране, защото и при най-добрите научни институции успешно класиралите се проекти представят само част от изследователите и изследванията, а не всички научни резултати.

Този подход ще осмисли и Мярка 1 на Задача 3: *Въвеждане на оценка на научна дейност.* Предложената сега аргументация на мярката не е убедителна: *оценката е важен инструмент на държавата при въвеждането на нови политически мерки в различни области... спомага взиманите решения с предварителен анализ на състоянието и екстраполира ефекта и ползите от прилагането на нови решения във времето... позволява научните организации на свой ред да формулират бъдещите си научноизследователски цели и да оптимизират дейността си... гарантира публичност и прозрачност при разходването на публичните средства.*

Истинският смисъл на оценката на научната дейност е да доведе до диференциране на финансирането на тази дейност според резултатите в научните институции, което да ги стимулира да постигат повече и по-качествени резултати, т. е. да въведе истинска конкуренция. Друга полза ще бъде натискът, който една такава мярка ще окаже върху научните институции, да въведат диференцирано заплащане вътре в тях между научните колективи или между самите изследователи, защото стимулирайки най-добрите, институцията ще постига по-високи резултати и ще получава по-голямо финансиране.

4. Индикатори за изпълнението на Стратегията и Плана за действие

В предишното си становище отбелязахме, че при повечето индикатори за мониторинг на изпълнението на целите, задачите и мерките на Националната стратегия за развитие на научните изследвания са посочени само началните и крайни индикативни стойности за 2020 г., което създава опасност изпълнението да се отложи за края на периода. За решаване на този проблем предложихме два възможни подхода: или да се посочат и междинни стойности, т. е. да се предложи график, който да показва движението на прогнозните стойности по години до 2020 г., или такъв график да се включи в План за изпълнение на Националната стратегия.

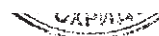
Авторите на проекта са избрали втория подход и към Националната стратегия е изготвен и План за действие. За съжаление в Плана за действие срокове са посочени единствено в графата „Средства“, но не и в графата „Индикатори за изпълнение“. Нещо повече – в графата „Индикатори за изпълнение“ не са посочени целеви стойности за нито един индикатор, което обезсмисля изобщо измерването чрез индикатори, защото ако не знаем към какви стойности се стремим, чрез индикаторите можем да установим единствено ръст или спад.

Надяваме се, че предложенията ни ще бъдат приети и посочените слабости ще бъдат отстранени, за да може Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020 г. да изпълни своята роля и да се превърне в наистина мощен инструмент за развитие на научните изследвания и иновациите и оттам – на българската икономика.

РЕКТОР

ПРОФ. Д-Р

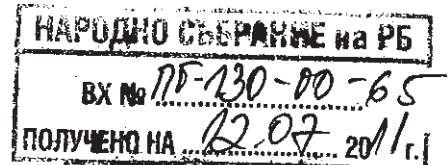

**ФЕДЕРАЦИЯ НА НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИТЕ СЪЮЗИ
В БЪЛГАРИЯ**

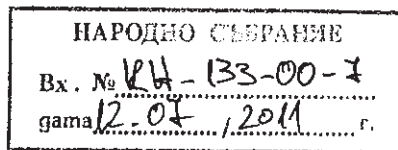
1000 София, ул. "Г.С.Раковски" № 108
п.к.431; тел.: 987-72-30; факс: 987-93-60; E-mail: info@fnts-bg.org

Изх. № 99/11 юли 2011 г.

ДО

КОМИСИЯТА ПО ОБРАЗОВАНИЕТО,
НАУКАТА И ВЪПРОСИТЕ НА ДЕЦАТА,
МЛАДЕЖТА И СПОРТА
ПРИ 41 НАРОДНО СЪБРАНИЕ

СТАНОВИЩЕ

Относно: Проект на „Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020”

Представения за обсъждане Проект на „Националната стратегия за развитие на научни изследвания 2020” (по нататък в текста - Проектът) е актуален за настоящия етап на общественоеикономическо развитие на страната. Проектът е много-добре структуриран. Той започва със задължителния за такива документи: Анализ на състоянието и проблемите на националната научна система, който включва следните осем раздела: Институционална рамка и текущо състояние, Финансиране на науката в България, Национални инструменти за финансиране на науката и иновациите, Човешки ресурси, Научен продукт - публикационна дейност, Интернационализация, Научна инфраструктура, Иновационна дейност.

По нататък (на стр. 40) са дефинирани 11 на брой Нерешени проблеми пред българските управляващи и пред академическата ни общност.

Представена е Визия за развитие на научно иновативната система според която към 2020 г. страната трябва да бъде класифицирана като „Умерен

иноватор” (Moderate Inovator) в Европейския наблюдател за наука и иновации (Innovation Union Scoreboard). Представени са също така основните Принципи за реализиране на националната стратегия за развитие на науката (партньорство, допълняемост, равно участие на всички заинтересовани лица), след което са изложени Основните цели, задачи и мерки за развитие на научните изследвания в България, което представлява и ядрото на Проекта (стр.40).

Проектът съдържа и пет на брой Приложения.

С чувство на удовлетвореност отбелязваме, че в Проекта са взети предвид и някои постановки от Меморандума по изследванията и технологиите в България разработен от ФНТС през 2010 г.

По долу предлагаме някои аспекти в рамките на които Проектът може да бъде подобрен:

1. Проектът е разработен в съответствие съвременните разработки на икономическата теория за концепциите на иновационното развитие, което недвусмислено е заявено още в началото на документа (стр 4.) „Стратегията за развитие на научната дейност е разработена с разбирането, че научните изследвания, технологичното развитие, иновациите са двигател на съвременната икономика в модерните общества.” В този аспект т. нар. „изоставане по отношение на инвестициите в научно-изследователската и развойна дейност (като процент от БВП) “ е вторичен по отношение на основния проблем на странатата, а именно ниския брутен вътрешен продукт (41% от средния БВП на глава от населението в ЕС) и ниската добавена стойност в произвежданите продукти и услуги. Следователно един ангажимент на българската наука към повишаване на добавената стойност в наукоемките и високо-технологични отрасли, както и към повишаването на националния БВП ще бъде в унисон със заложената в Проекта национална цел от 1,5% инвестиции за наука и иновации.

2. В Проекта е заявена съгласуваност „с целите на иновационната стратегия на Република България и мерките за нейната реализация, насочени към повишаване конкурентоспособността на българската индустрия“, което обаче се

опровергава от конкретните действия програми и инициативи намерили място в Плана за действие за изпълнение на „Националната стратегия за научни изследвания 2011- 2013“. Така например, за периода 2011- 2013, в който Иновационната стратегия и Националната стратегия за развитие на научни изследвания 2020 г. съвпадат по време, в мярка „стимулиране на частния сектор за участие в научната дейност“ отсъстват каквито и да са дейности на Националния иновационен фонд, заложен от МИЕТ.

3. Както бе изтъкнато по горе, Проектът е разработен в съответствие със съвременните концепции за иновационното развитие (концепцията за „триъгълник на знанието“, концепцията за „национална иновационна система“ и близката до нея концепция за Triple Helix“). Общото в тези концепции за иновационното развитие е, че те фокусират върху три институционални сфери: държава, академични институции и индустрия. Тези три сфери са с припокриващи се функции, като всяка от тях гъвкаво поема ролята на останалите. Така университетите, наред с традиционната си роля, поемат функцията на бизнеса (индустрията), когато участват в създаването на spin-off компании и изпълняват квази-държавни функции, когато играят ролята на регионален координатор на иновационните процеси. По същия начин може да се определи ролята на различните държавни агенции които изпълняват политики в областта на иновационното развитие, участието на държавата във венчърни фондове или ролята на фирмите по отношение на корпоративната наука или по отношение на обучението. Пред вид гореизложеното, очевидна слабост на проекта е отсъствието на критичен анализ на ролята на държавните институции за успешното прилагане на политиките в областта на научното и иновационно развитие. Така например от дефинираните 11 на брой „Нерешени проблеми пред българските управляващи и пред академическата ни общност“ (на стр. 40), нито една не се отнася до изпълнителната власт. Отсъствието на такъв критичен анализ (например за последните 10-15 г.), не дава възможност за разработването на адекватна визия за развитието на институционалната сфера отговорна за научното и иновационното развитие до 2020 г. Проектът се ограничава с Органиграма на държавната инфраструктура на научно-иновационната система“,

която отразява статуквото което очевидно следва да се промени. В развитите държави и в страните от БРИГС се осъществява национална координация на изследователската и иновационната дейност на най-високо ниво – чрез национален съвет по наука и технологии, в които вземат участие високо квалифицирани специалисти от държавната администрация, бизнеса и науката. Този съвет работи непосредствено под ръководството на Премиера или Президента на съответната държава. Те наблюдават изследователската и иновационната дейност в цялата страна и влиянието и върху реалната икономика, изработват препоръки към изпълнителната и законодателната власт за реализирането на различни управленски въздействия. Макар, че в Проекта този проблем не се дискутира, рано или късно такъв национален съвет ще бъде изграден и ще заработи ефективно.

4. Друга сериозна слабост на предложения Проект на стратегия е, че в него много малко или почти нищо не се казва за пазарната реализация на изследователските резултати, проблем който най-много интересува българския данъкоплатец.

Вероятно това се дължи на факта, че в Проекта не се прави разлика между фундаментални научни изследвания, насочено фундаментални научни изследвания, приложни изследвания, предпазарно и пазарно развитие (развойна дейност), които са основополагащи в концепцията за „национална иновационна система“. Това не дава възможност да се разграничат (често припокриващите се) сфери на действие на различните публични и частни институции и в крайна сметка ясно да се определят отговорностите им. Поради тази причина извън обхвата на Проекта остава проблематиката на корпоративната (фирмената) наука в България. Ние твърдим, че тази проблематика е прекалено болезнена за страната през последните двадесет години (след изчезването на отраслевите изследователски организации) за да се правим, че не я забелязваме или да се опитваме да я подменим например с проблематиката на т.нар think tanks (според американската терминология).

Изчезването на ведомствената и липсата на корпоративна наука в момента е най-голяма спирачка за иновационно развитие. Българския бизнес изцяло разчита на внос на машини и технологии и се задоволява с по-ниската добавена стойност отколкото ако притежаваше собствени оригинални технологии. С това на практика се изгражда нова българска икономика, „изцяло базирана на чужди знания“ което означава че това ще бъде икономика с вечно догонващо развитие.

Чуждите транснационални компании (ТНК) разглеждат нашата страна като пазарно поле и не инвестират в НИРД. Българският капитал е раздробен до такава степен, че не е в състояние да изгради нито една българска ТНК, а следователно нито една крупна българска изследователска организация. Малките и средни предприятия (МСП) у нас се борят за оцеляване и въпреки известно желание не заделят почти никакъв ресурс за изследователска дейност.

Ако цялата тази ситуация с корпоративната наука не се промени то разговорите за иновации ще се останат без реализация.

5. В Мотивите към Проекта се цитират „Индикатори за измерване на постигнатите крайни резултати - стойностни и натурални“ (в т.ч. разходи за НИРД като процент от БВП), в самия проект те са наречени „Индикатори за мониторинг на изпълнението на целите“ (в т.ч. разходи за НИРД като процент от БВП), докато на стр. 45, увеличаването на средствата за научни изследвания и иновации до 1,5% от БВП са наречени инструмент. Не е възможно „увеличаването на средствата за научни изследвания и иновации до 1,5%“, да е едновременно индикатор за краен резултати, индикатор за мониторинг на изпълнението на целите и инструмент. Нашето разбиране е, че „увеличаването на средствата за научни изследвания и иновации е задължителна предпоставка но в никакъв случай не е индикатор за краен резултат.

6. В предлагания Проект на стратегия се говори за финансов модел, без да се описва какво той ще представлява. В САЩ е разработена действена система на венчърните (рискови) фондове, която изцяло на пазарен принцип ефективно реализира различните иновации. Много добри практики за тези фондове има в Израел, югоизточна Азия, Унгария. Като цяло ЕС полага усилия но

изостава в прилагането на тези методи, а така също и в иновационните резултати сравнени с тези в Япония и САЩ. У нас поради незнание, нежелание или икономическа слабост усилията насочени към използването на ефективните механизми на венчърните фондове към настоящия момент са крайно недостатъчни. В предлагания Проект на стратегия картината е подобна.

7. В Проекта има нежелателно смесване на иновационни и инвестиционни приоритети. Инвестиционните приоритети са предмет на финансово-законодателна политика, а не на научно-изследователска дейност – най-общо те не са предмет на стратегията за научни изследвания. В този смисъл избраният първи приоритет „Енергия, енергийна ефективност и транспорт, Развитие на зелени и еко-технологии” може да се разглежда като механичен сбор от пет приоритета, които имат по скоро инвестиционен, а не иновационен характер, защото понастоящем в тези области се използват преди всичко закупувани отвън готови технологии, машини, материали и програмни продукти – българските изследователски принос и възможности са незначителни и на тях практически не се разчита.

Сред представените приоритети не са намерили място такива потенциално перспективни български отрасли като фармацевцията и отбранителния сектор на индустрията. По мнение на специалистите от системата на научно-техническите съюзи, приоритетите на националния иновационен фонд повече съответстват на сегашната българска действителност, отколкото предлаганите в настоящия проект приоритети.

Възниква законния въпрос – ще бъдат ли тези приоритети валидни за всички министерства, агенции и организации в нашата страна или ще бъдат приоритети изпълнявани само в системата на МОМН. Ако са общонационални, то трябва да бъдат разработени и одобрени от широк кръг специалисти от различни ведомства, бизнеса, научните и неправителствени сектори, както това се прави в развитите и в редица развиващите се държави (САЩ, Великобритания, Франция, Япония, страните от БРИГС). При това чрез съвременен инструментариум - най-често „ФОРСАЙТ” анализ, при който се отчитат специфичните възможности и

интереса на съответната държава. Това очевидно не е направено и най-вероятно е тези приоритети да са дело на група сътрудници от MOMH. Както това се правеше от предишните правителствени администрации - без положителен резултат.

Нашето предложение е приоритетите да бъдат само иновационни (без да се смесват с инвестиционните приоритети), да бъдат изработени от широк кръг специалисти от държавната администрация, бизнеса и науката – както това се прави в модерните държави – след което да се приемат самостоятелно в народното събрание. Така те ще бъдат задължителни за всички институции в страната ни поне за един четиригодишен мандат и всяка новосъздавана стратегия ще се съобразява с тях.

През последните двадесет години в нашата страна не са приемани общонационални приоритети и е крайно време в това отношение поне да се изравним с останалите Европейски страни.

8. Извън обхвата на Проекта е останала проблематиката на публично-частното партньорство и използването му като инструмент за изпълнение на политики в областта на научно-иновационното развитие. Сериозно внимание заслужава възможността за създаване на публично-частни изследователски организации по приоритетни направления. В някои централно и източно европейски страни съществуват добри практики в тази област.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

11.07.2011 г.

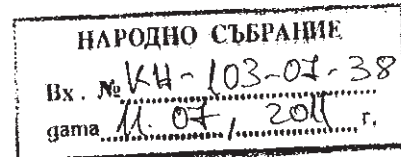
София

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на образованието, младежта и науката

№ 0101-176
06.07 2011 г.

ДО
Г-Н ОГНЯН СТОИЧКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ОБРАЗОВАНИЕТО, НАУКАТА И
ВЪПРОСИТЕ НА ДЕЦАТА,
МЛАДЕЖТА И СПОРТА
ПРИ 41-ОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
На Ваш № КН-153-09-69 от 24.06.2011 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СТОИЧКОВ,

В отговор на Вашето писмо с искане на информация за броя на хабилитирания академичен състав, който работи в повече от едно висше училище, Ви представям:

1. Справка за броя на хабилитираните преподаватели, които работят в повече от едно висше училище към втория семестър на учебната 2010 – 2011 година. Посочени са също и преподавателите, които са сключили повече от един основен трудов договор, като за такъв се счита:

- Трудов договор (ТД) за неопределено време по чл. 67, ал. 1, т. 1 от Кодекса на труда (КТ);
- Срочен ТД за определен срок по чл. 68, ал. 1, т. 1 от КТ;
- Срочен ТД до заемане на длъжност с конкурс по чл. 68, ал. 1, т. 4 от КТ;
- Срочен ТД за определен мандат по чл. 68, ал. 1, т. 5 от КТ;
- ТД въз основа на избор по чл. 83 от КТ.

2. Електронна справка от регистъра на академичния състав на висшите училища по чл. 10, ал. 2, т. 3, буква „б” от Закона за висшето образование.

Справките са изготвени от Центъра за информационно обслужване на образованието към Министерството на образованието, младежта и науката.

Поради големия обем на информацията по т. 2, същата Ви представяме по електронната поща на адрес: konvdms@parliament.bg.

Приложение: съгласно текста

СЕ

Ми

млс

Справка за броя на преподавателите по висши училища и броя преподавателите с повече от един трудов договор в другите акредитирани висши училища за учебната 2010/2011 година - втори семестър

Висше училище	Общ брой преподаватели	Брой на преподавателите с един или повече трудови договори в други ВУ	Брой на хабилитираните преподаватели	Брой на хабилитираните преподаватели с един или повече трудови договори в други ВУ	Брой на хабилитираните преподаватели с повече от един трудов договор	Брой на хабилитираните преподаватели с един или повече основни трудови договори в други ВУ
Аграрен Университет - Пловдив	240	22	120	17	111	5
АКАДЕМИЯ ЗА МУЗИКАЛНО, ТАНЦОВО И ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО	139	11	52	8	51	1
Американски университет в България	94	8	53	5	14	1
Бургаски Свободен Университет	178	60	97	46	48	5
Варненски свободен университет "Черноризец Храбър"	358	99	179	89	82	40
Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий"	778	164	358	127	255	0
Висше военноморско училище "Никола Йонков Вапцаров"	129	13	52	13	39	2
Висше строително училище "Любен Каравелов"	140	26	61	17	44	3
ВИСШЕ ТРАНСПОРТНО УЧИЛИЩЕ "ТОДОР КАБЛЕШКОВ"	176	22	90	16	55	0
Висше Училище Международен колеж - Албена, Добрич	155	62	50	35	7	9
Висше училище по застраховане и финанси	70	38	35	28	16	11
Висше училище "Земеделски колеж"	214	106	136	83	32	2
Висше училище "Георги Стойков Раковски"	102	5	55	4	55	11
Военна академия "Георги Стойков Раковски" И ЕВРОПЕЙСКИ КОЛЕЖ ПО ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ	75	45	25	21	17	4
ЕВРОПЕЙСКИ ПОЛИТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ	57	30	30	17	10	2
Икономически университет - Варна	372	30	116	19	93	24
Колеж по икономика и администрация - гр. Пловдив	45	31	31	26	31	9
Колеж по мениджмънт, търговия и маркетинг - София	64	29	23	18	15	0
Колеж по телекомуникации и пощи	72	9	34	7	12	3
Лесотехнически университет	327	29	193	20	151	4
Медицински университет - гр. Плевен	325	22	100	16	80	3
МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛОВДИВ	688	27	166	19	161	3
Медицински университет - София	1356	43	412	31	182	3

Висше училище	Общ брой преподаватели	Брой на преподавателите с един или повече трудови договори в други ВУ	Брой на хабилитираните преподаватели	Брой на хабилитираните преподаватели с един или повече трудови договори в други ВУ	Брой хабилитираните преподаватели на основен трудов договор	Брой на хабилитираните преподаватели с един или повече трудови договори в други ВУ
Медицински университет "Проф. д-р Параскев Стоянов" - Варна	534	33	154	25	79	4
Международно висше бизнес училище	49	27	27	21	27	13
Минно Геоложки Университет "Св. Иван Рилски"	277	17	148	10	108	0
Национален военен университет "Васил Левски" - гр. Велико Търново	273	30	99	26	94	17
Национална художествена академия	132	13	97	11	94	2
Национална Академия за Театрално и Филмово Изкуство "Кръстьо Сарафов"	198	27	101	19	56	0
Национална музикална академия "Проф. Панчо Владигеров"	239	9	120	7	95	1
Национална спортна академия "Васил Левски"	242	8	118	7	116	1
НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ	465	57	213	44	213	21
Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	1042	234	451	161	260	24
РУСЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ "АНГЕЛ КЪНЧЕВ"	723	134	324	106	225	34
Софийски университет "Св. Климент Охридски"	1627	160	804	129	774	49
Стопанска академия "Димитър Алоустолов Ценов" - Свищов	303	57	128	47	126	23
Театрален колеж "Любен Гройс"	25	8	9	4	5	1
Технически университет - Варна	408	36	194	29	160	4
Технически университет - Габрово	316	36	142	34	87	1
Технически университет - София	1090	76	504	57	475	10
Тракийски университет	608	49	261	44	215	15
Университет "Професор д-р Асен Златаров" - Бургас	276	36	118	27	109	17
Университет за национално и световно стопанство - София	807	182	373	145	243	33
Университет по архитектура, строителство и геодезия	654	50	217	21	170	1
Университет По Библиотекознание и Информационни Технологии	126	29	75	27	57	9
Университет по хранителни технологии - Пловдив	209	43	109	36	93	4
Университет с наименование Академия на министерството на вътрешните работи	117	29	47	20	9	2
Химикотехнологичен и металургичен университет - София	317	10	159	7	125	2
Частно висше училище - самостоятелен колеж с наименование "Колеж по туризъм" със седалище Благоевград	23	12	15	11	3	1

Висше училище	Общ брой преподаватели	Брой на преподавателите с един или повече трудови договори в други ВУ	Брой на преподавателите с един или повече трудови договори в други ВУ	Брой на преподавателите с един или повече трудови договори в други ВУ	Брой на преподавателите с един или повече трудови договори в други ВУ	Брой на преподавателите с един или повече трудови договори в други ВУ	Брой на преподавателите с един или повече трудови договори в други ВУ	Брой на преподавателите с един или повече трудови договори в други ВУ	Брой на преподавателите с един или повече трудови договори в други ВУ
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	496	73	217	63	156	32			
Югозападен университет "Неофит Рилски"	509	61	267	56	253	20			
Общо:	18239	2467	7959	1876	5988	484			

Забележка: В справката не са включени преподавателите, които отсъстват през текущия период

Висше училище	Общ брой преподаватели	Брой на преподавателите с един или повече трудови договори в други ВУ	Брой на хабилитираните преподаватели	Брой на хабилитираните преподаватели с един или повече трудови договори в други ВУ	Брой на хабилитираните преподаватели на основен трудов договор	Брой на хабилитираните преподаватели с един или повече трудови договори в други ВУ
Шуменски университет "Епископ Константин Преславски"	496	73	217	63	156	32
Югозападен университет "Неофит Рилски"	509	61	267	56	253	20
Общо:	18239	2467	7959	1876	5988	484

Забележка: В справката не са включени преподавателите, които отсъстват през текущия период

СТАНОВИЩЕ

**на Клуба за академична реформа в България
относно**

**проект на Национална стратегия за развитие на научните изследвания 2020 № 102-03-16,
внесен в НС от Министерски съвет на 27.06.2011 г.**

Внесеният проект за Национална стратегия за развитие на научните изследвания 2020 изисква компетентно обсъждане. Съгласуваното експертно мнение на Клуба за академична реформа в България е следното:

1. Приемането на такава национална стратегия от НС идва със закъснение. В резултат на това основната цел – достигане на инвестиции в размер на 1.5% от БВП през 2020 г - се отклонява значително от предвидената средна стойност в Европейската стратегия (3%). Трябва да се отчете занемаряване от страна на държавата на отговорностите ѝ, изразяващо се не само в недостатъчни финансови инвестиции, но и в незаангажираност и ненамеса в организацията на научните изследвания и управлението на научните институции, получаващи държавно финансиране. Това положение е само частично отразено в първата част на проекта – *Анализ на състоянието и проблемите*. Раздел III на този анализ – *Инструменти за финансиране на науката и иновациите* – не отразява реалното положение като липсва верен и задълбочен анализ на състоянието и възможностите на двата основни национални фонда – за научни изследвания и иновационен. Тяхното представяне контрастира с представената в предния раздел липса на ефективност на финансирането. Констатирана е необходимостта от *устойчивост* в инвестирането чрез фондовете без да е характеризирана подготвеността на тези фондове – доколко те са кадрово подготвени и способни за ефективна дейност. Работещите за държавните органи научни администратори у нас нямат опыта и компетенцията на европейските такива. Програмното финансиране изисква формирането и използването на компетентни научни администратори и функционирането на система за оценка на проектите на базата на детайлно разработени структура и правилници. Това не е ясно отразено при изброяването на *нерешени проблеми*, и съответно не фигурира в задача №1 *Повишаване на ефективността на научноизследователската и развойна дейност*. В инструментите на *Мярка 1* към тази задача фигурира увеличаване на дела на програмното финансиране, но това не би могло да се постигне без привеждане на организацията и функционалността на фондовете на модерно европейско равнище. Като цяло проблемът за увеличението на програмното финансиране остава замъглен в Стратегията – в следващата *мярка 2 на задача 1* се набляга и на институционалното финансиране и делът на програмното финансиране не е възприет като *индикатор за мониторинга*. Динамиката на увеличението и крайната целева стойност на програмното финансиране – основен инструмент в Европа – трябва ясно и точно да залегнат в Стратегията.
2. В *Анализ на състоянието и проблемите* правилно е подчертано че моделът на финансиране може да бъде успешен само при адекватен ефективен модел на управление, че е налице *архаичен модел на управление с неефективен мениджмънт*, но в определените задачи и мерки за тяхното изпълнение няма дори и намек за реформиране и промяна на този модел. Съответно, възприетите индикатори не изискват и не могат да отчетат такава промяна. Моделът на управление на държавните университети и на институтите на БАН не съответства на модела на управление на аналогичните институции в ЕС и другите развити

страни. България е единствената страна в света където такива институции се управляват на принципа на популистка изборност 'отдолу-нагоре' (стартирана от целите научни състави) при пълна затвореност (липса на външни гласове) и пълна автономия на управлението. При такова управление институциите започват да служат на себе си, а не на обществото; такъв принцип не е подходящ за творчески научни организации и защото поощрява посредствената маса от заетите учени.

Без отразяване на гореказаното мярка 4 *Интегриране на българската наука в европейското изследователско пространство* на задача №1 *Повишаване на ефективността...* е изпразнена от съдържание. Като основен инструмент на тази мярка трябва да зелегне *Привеждане на управленската схема на научноизследователските и научнообразователни организации в синхрон с тези в Европейския съюз*. Само така ще бъде подсилено изпълнението на задачата.

3. Като мярка 1 на задача 3 *Изграждане на благоприятна среда...* на Стратегията съвсем правилно фигурира *Въвеждане на оценка на научната дейност*. Посочените инструменти за тази мярка, обаче, не осигуряват изпълнението ѝ – предвидено е *въвеждане на периодична задължителна международна оценка* само на организациите, но не и на учените. Освен това, не става ясно как ще бъде разработена системата за оценка и какво ще представляват основните съставляващи я критерии. Същността и трудността е именно разработването на критерии.
В първата част на проекта, *Анализ на състоянието и проблемите*, този проблем не е специфициран. В раздел IV *Човешки ресурси*, както и в раздел V *Научен продукт-публикационна дейност*, не е направен сравнителен анализ (с останалите европейски страни) на потенциала на българските учени заети с научни изследвания. Тези два раздела са лошо разработени и не представят същинските проблеми.
За българската научно-изследователска продукция е характерна много висока степен на *маргиналност* – маргиналната научна продукция не е насочена навън – към международната научна общност, а е силно затворена във вътрешен кръг с оглед да служи само за бюрократично кариерно израстване. Съществуват местни списания с изключително принизени изисквания и много изследователски организации се занимават с несвойствена издателска дейност, публикувайки сборници и книги в много ограничен тираж само за кариерно израстване. Задача и отговорност на държавата е да се стреми да ограничава полето на маргиналната наука и да стимулира истинската наука.
Така че *въвеждането на ефективна система за оценка на научните изследвания* – декларирано като важен компонент/очакван резултат на Стратегията няма адекватно отражение в задачите, мерките, индикаторите и плана за действие на Стратегията. Не е ясно как ще бъде изпълнена мярка 1 на задача 3. Изработването на система от единни съвременни критерии от компетентни експерти, както и на съответни правилници за различни случаи, трябва да се обособи като отделен инструмент/мярка в Стратегията.
4. Мярка 3 *Развитие на научния потенциал* към основната задача 1 за повишаване на ефективността също е разработена едностранчиво – в инструментите липсва атестацията на учените. Би трябвало да се предвиди и изграждане на национални бази-данни за наукометричните и други показатели на българските учени и организации – в момента източник на данни за закони и други проекти (включително и за настоящата Стратегия) са само от Евростат, НСИ и закрития ВАК. Атестиране (на основата на единни критерии) и изграждането на национални бази-данни трябва да залегнат като инструменти към съответните задачи и мерки като се предвидят и съответни индикатори за мониторинг и оценка на изпълнението.
5. Инструментите към мярка 1 (стимулиране на частния сектор) и мярка 2 ('триъгълникът на знанието') на Задача 2 – Укрепване връзката образование-наука-бизнес не са достатъчно специфицирани. Не е специфицирана форма за насърчаване трансфера на знания чрез схеми за създаване на инкубатори на идеи. Човешкият ресурс е който може да подобри незавидното положение на страната ни по отношение на иновациите. Не ясно как ще се достигнат предвидените крайни стойности на такива индикатори за наблюдение, като напр. 'частни разходи за НИИРД (0.9%БВП)', 'брой проекти наука-бизнес' (110), 'брой патенти'

(30).

Инвестирането на държавни средства за изследователска дейност във фирми, които нямат потенциал за ефективен контрол на научния продукт съдържа значителен риск. Инструмент 1.1. трябва да се използва едва след създаване на ефективен контролен механизъм от МИЕТ. Възможността МИЕТ да подпомага учените да печелят директно от научния си продукт, като осигурява стартов капитал за да започнат бизнес и производство (с дялово участие на научната организация) съществува и сега и заслужава специално място в стратегията.

Настоящото становище отразява експертния капацитет на членовете на Клуба за академична реформа в България (КАРБ), основан на опит и познаване на общите закономерности на научните изследвания и на познаване на научното администриране в развитите страни по света. Клубът счита че настоящата Стратегия не би могла да бъде небюрократично превъплътена като осигури ползотворна рамка за развитието на научните изследвания без включване на гореизложените принципни забележки/предложения заедно с мониторинг на тяхното изпълнение.

От

Клуб за академична реформа в България